

6. Задільська Г. М. Сучасні педагогічні технології формування фонетичної компетенції студентів-філологів ЗВО в умовах комунікативно-орієнтованого навчання англійської мови. Молодь і ринок. 2019. № 8. С. 45–51.
7. Кравченко Т. М., Бопко І. З., Бедевельська М. В. Розвиток практичних навичок правильної вимови як важлива умова майбутнього професійного спілкування англійською мовою. Інноваційна педагогіка. 2025. Вип. 85(2). С. 1–12.
8. Тарнопольський О. Б. Методика навчання іноземних мов: комунікативний підхід. Київ : Ленвіт, 2018. 256 с.
9. Derwing T. M., Munro M. J. Second language accent and pronunciation teaching: A research-based approach. TESOL Quarterly. 2005. Vol. 39, No. 3. P. 379–397.
10. Jenkins J. The Phonology of English as an International Language. Oxford : Oxford University Press, 2000. 192 p.
11. Kukulska-Hulme A., Shields D. Making the most of mobile devices for language learning: A review of current practices. CALICO Journal. 2022. Vol. 39, No. 2. P. 112–130.

**Недошитко Олена**

*здобувач другого рівня вищої освіти,*

*Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка*

*Науковий керівник: Дячук Н. М., доктор філософії,*

*викладач кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови*

## **ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ З ВИКОРИСТАННЯМ ЦИФРОВИХ ОСВІТНІХ ОНЛАЙН ПЛАТФОРМ**

Стрімкий розвиток інформаційних технологій створює нові перспективи для навчання, зокрема й навчання іноземних мов. Традиційні підходи до викладання залишаються актуальними і важливими, проте вони є не завжди достатніми, адже суспільство постійно змінюється і цифрові онлайн технології навчання здатні більше зацікавити сучасного учня, котрий звик спілкуватися онлайн, користуватися мультимедійними ресурсами та мати доступ до навчальних матеріалів у будь-який час доби. Часто використання освітніх онлайн платформ є не лише цікавим додатком до навчання, а єдиною можливістю для учнів здобути освіту, оскільки вони не завжди мають можливість, як от в умовах війни, відвідувати традиційні заняття у школі.

Говорячи про навчання іноземних мов, варто підкреслити, що формування іншомовної граматичної компетентності є запорукою успішного процесу комунікації, оскільки розуміння, знання правил іноземної мови та вміння застосовувати їх на практиці дозволяють правильно висловлювати власні думки та розуміти співрозмовника.

З метою кращого розуміння можливостей ефективного формування англомовної граматичної компетентності учнів, розглянемо трактування поняття «граматична компетентність» науковцями. Так, І. Тригуб визначає граматичну компетентність як «здатність людини до коректного граматичного

оформлення своїх усних і письмових висловлювань і розуміння граматичного оформлення мовлення інших, яка базується на складній і динамічній взаємодії відповідних навичок, знань та граматичної усвідомленості» [2, с. 41].

Як зазначає І. Мірошник, «англомовна граматична компетентність розглядається як здатність до коректного граматичного оформлення своїх усних і писемних висловлювань...» [3, с. 100]. Схоже визначення граматичної компетентності подіє й О. Биконя, підкреслюючи важливість навчання учнів правильного граматичного оформлення висловлювань, додаючи, що не менш важливою є також здатність розуміти граматичне оформлення мовлення співрозмовника [1, с. 11].

Англомовна граматична компетентність є комплексним поняттям, котре включає в себе граматичні знання, граматичні навички та граматичну усвідомленість [1, с. 11]. Граматичні знання включають знання форми та значення граматичної структури, розуміння її функції та знання особливостей її використання [5, с. 394]. Граматична усвідомленість є свідомим засвоєнням граматичних структур, явищ та правил, що охоплює не лише їх розуміння, а й уміння використовувати в усних, чи письмових мовленнєвих висловлюваннях. Вона включає вміння аналізувати граматичне оформлення власного мовлення та мовлення інших. При цьому важливою є здатність розпізнавати відхилення від граматичних норм висловлювання, співвідносити їх із правильними варіантами та аналізувати причини виникнення таких відхилень від норми й шляхів їх корекції [1, с. 11-12].

Граматичні навички, як один із елементів англомовної граматичної компетентності, дозволяють коректно оформити повідомлення, вести комунікацію та розуміти висловлювання інших [1, с. 11-12]. Автоматизація використання тих, чи інших граматичних форм і структур дозволяє пришвидшити процес висловлювання, завдяки чому мовець може миттєво сформулювати власну думку та коректно її висловити, а також відреагувати на висловлювання інших учасників комунікації.

Беручи до уваги особливості та структуру англомовної граматичної компетентності, стає зрозумілим, що забезпечення не лише розуміння граматичних форм і явищ учнями, а й достатньої кількості тренувань у їх використанні дозволить зробити процес формування англомовної граматичної компетентності успішним. При цьому завдання вчителя полягає також в такій організації навчального процесу, котра дозволить мотивувати учнів до роботи над своїми мовними вміннями, а зокрема й до тренування граматичних явищ, що вивчаються. Інформаційні технології, до яких сучасні учні вже звикли та які є невід'ємною частиною їхнього щоденного життя, сприятимуть підвищенню вмотивованості учнів і покращенню їхніх граматичних умінь.

Освітні онлайн платформи, як приклад інформаційних технологій для навчання, мають низку переваг:

- 1) індивідуалізація навчання;
- 2) доступність навчальних матеріалів;
- 3) формування мотивації до навчання;

- 4) можливість використання у форматі змішаного навчання;
- 5) миттєвий зворотній зв'язок;
- 6) різноманітність;
- 7) можливість здійснення самоконтролю.

Сучасні інформаційні онлайн-платформи дозволяють зробити процес вивчення граматики більш індивідуалізованим, оскільки ту чи іншу платформу можна підбирати у відповідності з рівнем знань учня, а багато платформ також дають можливість адаптувати подачу навчального матеріалу у відповідності до обраного рівня.

Доступність навчальних матеріалів онлайн є великою перевагою цифрових платформ. Це означає, що учень може працювати з ними з будь-якої точки, де є доступ до інтернету, маючи телефон, планшет, або ноутбук. Часто такі освітні онлайн платформи є безкоштовними, або пропонують можливість безкоштовного використання з дещо обмеженим функціоналом. Окрім того, усі необхідні матеріали зібрані в одному місці, що не вимагає постійних затрат часу на пошук інформації чи ресурсів.

Будучи цікавим способом навчання, пропонуючи інтерактивність і можливість вибору рівня складності, або потрібного матеріалу, а також включаючи відео, чи аудіо, цифрові онлайн платформи здатні мотивувати учнів до постійної роботи із покращення власних граматичних умінь.

Не менш важливою перевагою цифрових онлайн платформ є можливість використання їх у форматі змішаного та дистанційного навчання. Це зручно не лише для учнів, а й для вчителя, котрий миттєво може отримати інформацію про виконані учнями завдання, часто уже автоматично перевірені системою, а також працювати над матеріалами одночасно з учнями, навіть якщо вони перебувають на занятті онлайн.

Велика різноманітність сучасних онлайн платформ дозволяє вчителю й учневі обирати те, що є найбільш доцільним для виконання поставленої мети, або те, що буде найбільш цікавим для учнів.

Наостанок, цифрові онлайн платформи не лише дозволяють учителю отримати миттєву інформацію про виконані учнями завдання й про результати їх виконання, а й надають можливість учневі здійснювати самоконтроль, розуміючи які саме граматичні явища потребують додаткового тренування та повторення. Такі цифрові платформи дозволяють учневі неодноразово повертатися до виконання того, чи іншого завдання, доки учень не буде задоволений власним результатом і не засвоїть матеріал на належному рівні.

Підсумовуючи, варто зазначити, що навчання англійської мови, й зокрема й формування англомовної граматичної компетентності, потребує нових підходів та залучення сучасних інформаційних технологій. Цифрові онлайн-платформи здатні не лише мотивувати учнів, пропонуючи інтерактивне навчання, адаптоване до їхніх потреб, а й дозволить забезпечити різноманітність тренувальних завдань та миттєвий зворотній зв'язок для максимальної ефективності процесу навчання граматики.

## ЛІТЕРАТУРА:

1. Биконя О. П. Вимоги до рівня володіння курсантами економічної спеціальності англомовною граматичною компетентністю. Науковий вісник Сіверщини. Серія: Освіта. Соціальні та поведінкові науки. 2020. No2 (5). С. 7–22.
2. Кондратьєва О. М. Формування англомовної граматичної компетентності майбутніх фахівців з цифрових технологій в умовах дистанційного навчання. Педагогічні науки. 2024. В.107. С. 40-43.
3. Мірошник І. В. Поняття іншомовної граматичної компетентності та особливості її реалізації в початковій школі. Молодий вчений. № 2.1 (54.1). С. 99-103.
4. Тригуб І. Формування граматичної компетенції у студентів немовних спеціальностей у процесі вивчення англійської мови. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2014. №10. С. 74–77.
5. Labinska B., Zenia L., Matiihuk K., Danylovych O. Information Technologies in the Formation of Foreign Language Grammatical Competence While Teaching a Language for Specific Purposes. Arab World English Journal (AWEJ) Special Issue on CALL. 2021. Vol. 7. Pp. 390–405. URL: chrome-extension://efaidnbmninnibpcapjpcglclefindmkaj/https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/1796/Arabeducat.pdf?sequence=1&isAllowed=y (дата звернення: 09.04.2026).

**Пальченко Вікторія**

*здобувач першого рівня вищої освіти,  
Житомирський державний університет імені Івана Франка  
Науковий керівник: Калініна Л.В.,  
кандидат педагогічних наук, професор*

## ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ НА ОСНОВІ ТЕХНОЛОГІЇ SHARED READING

**Постановка проблеми.** Формування читацької компетентності учнів початкової школи є актуальною методичною проблемою сьогодення. У сучасному світі швидкого інформаційного обміну та цифрових технологій здатність адекватно сприймати, аналізувати та інтерпретувати текстову інформацію є однією з базових навичок, необхідних не лише для навчання, а й для повсякденного життя. Проблема низького рівня читацької компетентності в молодших школярів залишається актуальною, оскільки багато дітей не в змозі повноцінно осмислити зміст прочитаного, що впливає на успішність у всіх галузях навчання. У зв'язку з цим виникає потреба у впровадженні ефективних педагогічних підходів, які б забезпечували активну взаємодію учнів із текстом. Ми вважаємо, що одним із таких підходів є технологія shared reading, яка сприяє не лише підвищенню рівня навчальних досягнень, а й всебічному